

TMMOB BASIN AÇIKLAMALARI

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı, 29 Aralık 2008 tarihinde İsrail'in Filistin'e yönelik saldırısını kınayan bir basın açıklaması yaptı...

İSRAİL'İN FİLİSTİN'E SALDIRISI İNSANLIK DIŞIDIR

Aralarında kadın ve çocukların da bulunduğu yüzlerce sivilin ölümüne yol açan İsrail'in Gazze'ye yönelik saldırısını şiddetle kınıyor, İsrail Hükümeti'ni insan yaşamına ve barışa saygılı olmaya davet ediyoruz.

İsrail'in on yıllardır Filistin'e karşı yürüttüğü ve ABD'nin açıkça desteklediği bu insanlık dışı politikayı tüm dünya dehşet ve üzüntü ile izlemektedir.

İsrail, binlerce sivilin ölümüne yol açan acımasız saldırıların yanı sıra uyguladığı ambargo ile de Filistin halkının yaşam hakkını ortadan kaldırmaktadır.

TMMOB, özgürlük ve var olma mücadelesi veren Filistin halkının yanındadır.

Mehmet Soğancı
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

AKP HÜKÜMETİ "NÜKLEER SANTRAL İHALESİ KOMEDİSİ"NE SON VERMELİDİR

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı, 20 Ocak 2009 tarihinde nükleer santral ihalesine ilişkin bir basın açıklaması yaptı.

AKP Hükümeti, "Türkiye'nin enerji sorununun çözümü için nükleer santrallere ihtiyacının olmadığını, nükleer santral ihalesinden vazgeçilmesi gerektiğini" defalarca ifade etmemize rağmen, Mersin/Akkuyu'da yapılması planlanan nükleer santral için ihaleye çıkmış ve bunu da bir "komedi"ye dönüştürmüştür.

24 Eylül 2008 tarihinde düzenlenen ihaleye yalnızca tek teklif gelmiştir. Bu koşulda ihalenin iptal edilmesi gerekirken ihale süreci devam ettirilmiştir. Adı üstünde "yarışma" denilen bir ihalede, tek teklif gelmesine karşın sürecin devam ettirilmesi öncelikle hukuka ve devlet ihale geleneğine aykırıdır. Firmanın verdiği teklif neyle kıyaslanacaktır? Kıyaslama olmadan nasıl ihale yapılacaktır?

Baştan "sakat" olan ihalede, dün kafaları karıştıran bir gelişme yaşanmış ve teklifin okunmasının ardından firma, dünyadaki ekonomik gelişmeleri gerekçe göstererek revize teklif vermiştir.

Daha ihale oturumu yapılmadan Bakanlığa yeni teklif verilmiş olması ve şartnamede böyle bir hak bulunmamasına karşın, Enerji Bakanı Hilmi GÜLER 'in yeni teklifin basına kapalı açılacağını açıklaması ise kafalarda soru işaretleri yaratmıştır. Bakan revize fiyat teklifin resmi evrak olarak işlem göreceğini söylerken, her ne olduysa akşam saatlerinde bundan vazgeçmiş, iade edileceğini açıklamıştır.

"Siyasal iktidar neyin pazarlığının peşindedir?" merak ediyoruz.

Nükleer santraller tüm dünyada terk edilirken, neden siyasal iktidar Türkiye'ye nükleer santral yapılmasında bu kadar ısrarlıdır? Bu ısrarın nedeni; Türkiye'nin enerji sorununu çözmek değil, ülkemizi nükleer santral endüstrisine pazar yapmaktır.

Ülkemizin "nükleer santrallerden elektrik üretme macerasına" atılmasına gerek yoktur. Bu komediye derhal son verilmelidir.

Mehmet Soğancı

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

KAMU İHALE KANUNU'NDA DEĞİŞİKLİK YAPAN YASA TASARISI YENİ YOLSUZLUKLARIN ÖNÜNÜ AÇMAKTADIR

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı, TBMM'de görüşülmekte olan Kamu İhale Kanunu'nda Değişiklik Yapan Yasa Tasarısı üzerine 14 Kasım 2008 tarihinde bir basın açıklaması yaptı.

TBMM'de görüşülmekte olan Kamu İhale Kanunu'nda Değişiklik Yapan Yasa Tasarısı, ihalelerde kamu denetimini ortadan kaldırmakta, Kamu İhale Kurumu'nu baypas etmekte ve mühendis-mimarlar açısından önemli hak kayıplarına yol açmaktadır.

Hazırlanış sürecinden itibaren tartışmalı olan bu Tasarı, devletin kendi kurumlarından dahi görüş alınmadan Meclis'e sevk edilmiştir. Hükümet'in sermaye çevrelerinin hazırladığı taslak metni kabul etmesi ve Tasarı'nın yalnızca bu çevrelerin istekleriyle sınırlı kalması demokratik yöntem açısından kabul edilebilir bir durum değildir. Sermaye çevrelerinin isteğiyle hazırlanan Yasa Tasarısı ile bir anlaşma mı sağlanmıştır? Haklı olarak akıllara takılan sorulara Siyasal İktidar'ın yanıt vermesi gerekmektedir. Bu Yasa sadece İktidar ile sermaye çevrelerini mi ilgilendirmektedir? Hizmeti sunan mühendis ve mimarların örgütü olan TMMOB'den niçin görüş sorulmamış, sürece dahil edilmemiştir? Kısacası, Yasa'nın hazırlanış süreci katılımdan ve saydamlıktan yoksundur.

2002 yılında kabul edilen 4734 sayılı Kamu İhale Yasası ile ihale süreçlerinin saydam ve denetlenebilir hale getirildiği dönemin siyasal iktidarı tarafından deklare edilmişti. 1999 Marmara depreminde ihale usulü ile yapılan kamu yapılarının ayakta kalmaması, hatta en fazla yolsuzluğun bu alanda yaşanması bu yeni yasal düzenlemeyi güdüleyen en temel nedenlerden biriydi. Diğer bir neden de AB'ye entegrasyon sürecinin yarattığı baskılanmaydı.

Örneğin, müteahhitlik hizmeti sunabilmek için hiçbir kriterin aranmaması, parası olan herkesin kolayca elde ettiği müteahhitlik karnesi ile her işi yapabilmesi Marmara depremi sonrasında ağır eleştirilere konu

olmuş, bu da mühendis ve mimarların yapım ihalelerine katılmalarını olanaklı kılan yeni düzenlemelerin yolunu açmıştı.

Mühendis ve mimarların sürece aktif biçimde katılmaları, yukarıda kısaca değindiğimiz kamu ihalelerinin kamuoyu denetimine açık olmasını kolaylaştıran yollardan biridir. Aynı zamanda kaliteli hizmetin üretimi anlamına gelmektedir. Ancak, Yasa'nın kabul edildiği tarihten bu yana Yasa ve yönetmeliklerde yapılan bir dizi değişiklik sonucunda hem Kanun kapsamına giren işler daraltılmış, hem de mimar ve mühendisler dışlanarak süreç tersine döndürülmüştür. Hatta TBMM'de şu anda görüşülmekte olan Yasa Tasarısı kabul edilirse 2002 şartlarından daha da geriye gidilmiş olunacaktır.

Tasarı'nın en çarpıcı noktası, Kamu İhale Kurumu'nun görev ve yetkilerinin baypas edilmesidir. Görev ve yetkileri kısıtlanan Kurul üyelerine çok boş zaman kalacağı düşünülmüş olmalı ki, bilimsel yayın ve ücretli ders verebilmelerinin önündeki engeller kaldırılmıştır. İdareye şikayet ve Kurul'a itirazın şikayet başvuruları caydırıcı hale dönüştürülmüştür. Gerek şikâyet hakkını kullanacak kişilerdeki daralma, gerekse şikayet başvuru harçlarının yüksekliği, şikayet ve itiraz yolunu kapatmaktadır.

Tasarı'nın yasalaşması halinde Kamu İhale Kurumu ve Kurulu'nun varlığı tartışmalı hale gelecektir. Çünkü, kamu adına ihaleleri re'sen inceleme yetkisi ve görevi artık yoktur. Basında çıkan bir yolsuzluk haberi, iddiaların incelenmesi kapsamında değerlendirilemeyecektir, çünkü Kurul yetkili ve görevli değildir. Ama Kurul üyeleri ihaleye girmiş isteklilere Kamu İhale Hukuku konusunda ders verebilecektir.

Tasarı tüm kamu hizmetlerinin ihaleye çıkarılmasını öngörmektedir. Bir kamu idaresinde yeterli donanımda ve sayıda personel olmasına karşın hizmet alımlarında ihaleye çıkılması abesle iştir. O zaman sormak lazım, istihdam edilen personel niçin istihdam edilmektedir? Kendi personelini atıl

bırakarak ve dışarıdan hizmet satın alarak kamu kaynaklarının heba olmasına hangi kamu yönetimi icazet vermektedir? Bugün belediyeler, bakanlıklar, İller Bankası, DSİ gibi kurumlarda çalışan teknik personelin atıl bırakıldığı, projelerin piyasadaki yerli, yabancı firmalara yaptırıldığı ve kendi personeline projeleri denetleme görevi dahi verilmeyen bir kamu yönetimi ile karşı karşıyayız.

Tasarı, kamu kurumlarında çalışan mühendis ve mimarların teknik yeterliliklerini ve sayılarını devre dışı bıraktığı gibi serbest çalışan mühendis ve mimarları da dışlamaktadır. Kanun kapsamında sayılan bütün yapım işleri ve danışmanlık hizmetleri, mühendislik ve mimarlık hizmeti olmasına karşın, Yasa bu meslek grubunu görmezden gelmektedir. Bu meslek grubu ve örgütlerinin görüşü alınmaksızın, sermaye çevreleri ve Kurul üyelerinin istekleri ile sınırlı kalan bir tasarının kamu yararına yapıldığını söylemek mümkün değildir.

Kamu İhale Yasası'nın çıkarılış gerekçesi, yapım işleri ve danışmanlık hizmetlerine daha çok mühendis ve mimarın katılması amaçlanmış iken, bu değişiklik ile Yasa'nın amacı ortadan kaldırılmaktadır.

Yerel yönetim seçimlerine giderken ihalelerde Kamu İhale Kurulu'nun ve kamuoyunun denetiminin ortadan kaldırılması ve ihaleyi yapacak idarelere çok fazla takdir hakkı tanınması, yeni yolsuzlukların önünü açmaktan başka bir anlama gelmemektedir.

Mehmet Soğancı
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

SİYASİ İKTİDAR KALKINMA AJANSLARI İLE NEYİ KALKINDIRACAK?

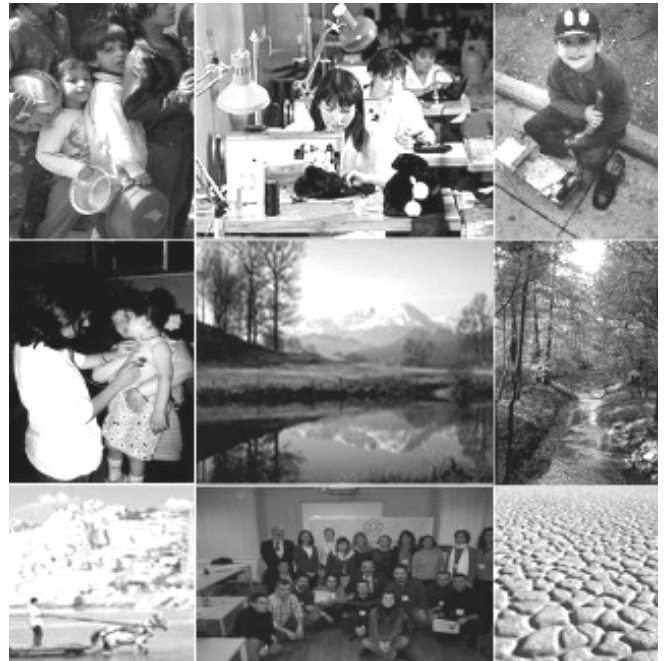
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı, Bakanlar Kurulu'nun 23 ili kapsayan 10 bölgesel kalkınma ajansı kurulması kararına ilişkin olarak 15 Aralık 2008 tarihinde bir basın açıklaması yaptı.

Siyasal iktidarca AB'ye uyum süreci ile gündeme getirilen Bölgesel Kalkınma Ajansları, Türkiye'nin bölgesel gelişme politikalarının AB'ye uyumunun sağlanması gerekçesiyle savunularak, yasal çerçeveye oturtulmuştur.

Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanun adı altında yürürlüğe sokulan düzenleme, ajansların, Bakanlar Kurulu kararı ile kurulacağını ve ajans merkezinin bulunacağı ilin ise kuruluş kararnamesinde belirtileceğini ifade etmişti. Yasa'nın bu düzenlemesinden hareketle Bakanlar Kurulu, 2006 yılında " Bazı Düzey-2 Bölgelerinde Ajansların Kurulması Hakkında Karar"ı yayımladı.

TMMOB bu kararnamenin iptali istemiyle Danıştay nezdinde dava açmıştı. Danıştay, "İdare hukukunda yetki, belirli organ ve makamlara Anayasa ve yasalarla tanınmış karar alma gücünü anlatır ve idari işlemlerin en temel ögesi oluşturur. Yetki kamu düzeni sorunu olup, yetkinin genişletici yoruma tabi tutulamayacağı ve yetkinin kamu otoritesi için bir hak değil, yükümlülük olduğunu vurgulamak gerekir" saptamasını yaptıktan sonra bu genel kurala uymayan Kararnamenin "kalkınma kurulunun yapısı ve oluşumu ile kalkınma kurulunun teşkili" maddelerinin yürütmesinin durdurulmasına karar vermişti.

Siyasal iktidar ise yargı kararının gereğini yapmak yerine, dava konusu yapmış olduğumuz ajanslar yanında 10 Kasım 2008 tarihinde yeni ajansların da kurulmasına karar vermiştir. Bakanlar Kurulu, 23 ili kapsayan 10 bölgesel ajans kurmuştur. Siyasi iktidar,

TMMOB'den o kadar çok dertlenmiş olmalı ki, ajanslarda Birliğe bağlı Odalara yer vermemiştir. Kalkınma kurulları, merkezi idareyi temsil edenler, belediye başkanları, sermayeyi temsil eden oda, dernek ve siyasal iktidara yakın vakıf ve dernekler bileşeninden oluşturulmuştur. Bu oluşum, Başbakanın emrinde olan Yatırım ve Destek Ajansı ile birlikte, yani yabancı sermaye ile birlikte bölgesel gelişme politikalarını oluşturup uygulayacaktır.

Siyasi iktidar, mühendissiz, mimarsız, şehir plancısız bölgesel kalkınma(!) yapacaktır. Siyasi iktidarın niyeti bellidir.

İstanbul'da, İzmir'de, Adana-Mersin'de, Diyarbakır-Şanlıurfa'da, Batman-Mardin-Şırnak-Siirt'te kalkınma ajanslarına TMMOB ve bağlı odaları temsilcileri çağrılmamıştır. Karaman-Konya'yı kapsayan ajansa İnşaat, Ziraat, Şehir Plancıları, Mimarlar Odası; Amasya-Çorum-Samsun-Tokat'ı kapsayana Şehir Plancıları Odası, Bayburt-Erzincan-Erzurum'u kapsayana Ziraat Mühendisleri Odası, Bitlis-Hakkari-Muş-Van'ı kapsayana Ziraat Mühendisleri Odası ile Mimarlar Odası; Adıyaman - Gaziantep - Kilis'i kapsayana da İnşaat ile Şehir Plancıları Odası çağrılmıştır.

Bakanlar Kurulu tarafından kurulan ve 23 ili kapsayan 10 bölgesel ajansın bileşenleri incelendiğinde, iktidarın kendisine muhalif tüm örgüt ve kurumları bu oluşumdan ayırdığı ve deyim yerindeyse muhaliflerini bölge temsilinden temizlediği görülmektedir. Böylece, kalkınma ajansları, kalkınma kavramının tüm kuramsal anlamlarını ve yüklenen misyonlarını reddeden bir anlayış ve bileşkeye kavuşturulmuştur. Ajanslarda oluşturulan bileşke, siyasal iktidarın atadığı kurumlar ile yönetiminde kendi anlayışı ya da yakını olduğu "sivil toplum" kuruluşlarının oluşturduğu bir şekildedir. Bu tablo, neoliberal uygulama, cemaat ağı ve yabancı sermaye ayaklıdır. Bu ayaklarla, bölgesel, il düzeyinde dahi olsa kalkınmanın olanaklı olmadığı açıktır. Ancak, ikame edilecek olan ise şimdilik müphemdir. Bu da kapitalist küresel krizin açılımlarının getireceği dayatmalarla şekillenecektir.

AB'nin son krizden önce aday ülkelere dayattığı, sermayeyi, özel sektörü ve bölgesel rekabeti teşvik

eden modeli, bölgesel kalkınma ajanslarıdır. Avrupa'nın kendisi bu modeli Sanayi Devrimi'ni tamamladıktan epey sonra devreye sokmuştur. Kendi iç krizini çözmek üzere uyguladığı bu modelin ülkemiz gibi ülkelerde aynı sonucu vermesi olanaksız olduğu halde, devletin ekonomik ve sosyal yaşama müdahalesini en aza indirmek üzerine inşa edilen bu süreç var olan krizi daha da derinleştirecektir.

Krizin nedenleri çok tartışılacak; ama şu bir gerçek ki, 1980'lerde kapitalizmin kendi krizini çözmek için sosyal devlet olgusundan uzaklaşıp, esnek üretim ilişkisine geçişinin bu krizi hazırlayan etkenlerden biri olduğu tartışma götürmez. Kapitalist küreselleşmenin krizi şimdi piyasaya kamu müdahalesi ile çözülmeye çalışılıyor ve bunun kalıcı olması doğrultusunda da tartışma yürütülüyor. Bizde ise bugün yaşanan küresel kriz karşısında bunun tersi bir süreç izlenmesi akıllara durgunluk halinden başka bir şey değildir. İktidar, neoliberal politikaların iflas ettiği gerçeğini görmemekte midir? İflas etmiş politikayla kalkınmanın olmayacağını bilmemekte midir?

Öyle görülüyor ki, AB bile merkezi planlamaya yönelmiş iken, siyasal iktidar kendi iktidarını kalıcılaştırmak için ajans modelini bir araç olarak kullanmakta ısrarlı davranmaktadır. Kamunun yeniden yapılandırılması sürecini bu modelle hayata geçirmek isteyen siyasal iktidar bilmeli ki, "oy çokluğuna dayalı; 'milli irade' savunusu ile her istediğimi yaparım" yaklaşımı hem siyasal iktidarlara hem de toplumlara yalnız ve yalnızca felaket getirmiştir. Bu gerçeği görmek için tarihe bakmak yeterlidir.

Siyasal iktidar şunu anlamalı ki, kalkınma kavramının kapsadığı tüm unsurlar; iktidarca atananların, sermayenin ve cemaat ağlarının temsili ile gerçekleştirilemez.

TMMOB, "Kalkınma ajansları neyi kalkındıracak?" diye sormaya devam edecek.

TMMOB "Kalkınma ajansları ülke kaynaklarının talana teslim edilmesidir" demeye devam edecek.

TMMOB, kalkınma ajansları ile ilgili siyasi iktidarın uygulamalarına karşı hukuk mücadelesini sonuna kadar sürdürecektir.

Mehmet Soğancı
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı